

Morjesta Paavo!

Oikaskaa tietävämmät, oonko ymmärtäny asioita oikein?

Tuosta enklanninkielestä kysymys, ja alan nimistöistä. Oon ymmärtäny - ehkä väärin - että alkuperäessä brittienglannissa sana "race" tarkoittaa nopeuskilpailua, jossa startataan yhtäaikaan viivalta, ja voittaja on se joka on ensimmäisenä perillä. Mennään sitten juosten, pyörällä, autolla tai millä vaan. Jos ei lähdetä yhtäaikaan, ei ole race. Jos kilpaillaan jossain muussa kuin nopeudessa, ei ole race. No, kieli muuttuu ajan mukana.

Trials sanana tarkoittaa jotain semmosta kuin suomessa testi tai koe, myös oikeudenkäynti on trial.

Moottoripyöräilyssä briteillä oli kaksi eri trial-kilpailumuotoa. Reliability trial - suora käänös luotettavuudesta - joka laji on suunnilleen sitä kuin meilläkin oli maantieajo, luotettavuusajo, ja nyt enduro. Se lajihän on nykyisin enduro myös kansainvälisesti. Toinen trial oli sitten observed trial - tarkkailtu testi sananmukaisena käännöksenä - ja se laji on sitten tämä nykyisin nimellä trial tunnettu.

Brittienglannissa tämän trial-sanon yksikkö/monikko vaihtelu on omanlaisensa. Trialin ajaja on trialsrider, pyörä on trialsbike, siis tuo trial-osa monikossa, mutta yksittäinen kilpailu on trial, siis yksikössä. Esimerkiksi espanjalaiset mm-tason kuskit puhuvat kilpailusta haastatteluissa englanniksi käyttäen sanaa race, mutta se kuulostaa britistä oudolta, oikea sana ainakin perinteisesti olisi trial, ei race.

Ja sixi, kansainvälinen kuuden päivän ajo, joka on aina ollut enduro-lajin kilpailu, on alkuperäiseltä englanninkieliseltä nimeltään International Six Days Trial, ISDT. Siinä tuo trial viittaa lajiin reliability trial. Skotlannissa ajettava trial-kilpailu, SSDT on Scottish Six Days Trial, ja nyt kysymyksessä tämä observed trial, eli meidän kielessämme trial.

Mutta kieli muuttuu. Esimerkiksi minun nuoruuden ajan puheessa rekka-auto tarkoitti aina perävaunullista kuorma-autoa, nyky maailman kolariuutisissa mikä tahansa pullan jakeluun käytetty auto on rekka...

Mielellään saa - sanoisin pitää - oikaista, jos tuo alan termistöä koskeva tekstini on virheellinen. Itse olen englantia opiskellut vasta aikuisena, ja huolimatta korkeakoulututkinnosta taito ei ole kovin korkealla tasolla - sanoisin että viimeisissä opiskeluissa tenttien läpäisy perustui sääliin... Tuolta kansaeläjältä saan korkean tason korjauksia muuten, mutta moottoripyöräkilpailuihin liittyvä termistö ei siellä ole hallussa edes suomeksi.

terveisin jaakkovaakko